

TIDEVARVET

TIDEVARVET

N:r 16 1929

Riksdagen och avrustningsspöket, ledande artikel.

På vår första sida uttalar Spero några tankar, som närmast föranletts av Sju timmar i riksdagen.

Historien om Nederlag och seger kan utläsas ur de norska kvinnornas erfarenheter av politiskt arbete under de sista åren.

Några aktuella problem få sitt praktiska svar i artikeln För idrottens ledare.

Signaturen G. M. O. h. har sänt oss en självupplevd historia om Efortanke.

Under rubriken Jag vågar inte gå hem söker Tidevarvet visa på några av de ledare, som äro en av tidens största ljuspunkter.

Läs hyresgästernas tidning

Vår Bostad

Gör ett besök i

Söders populäraste bageri
BAGARSTUGAN
Bellmansgatan 6 Hornsgatan 37

Genom medlemskap i **S K A D E B A N A N**, publikorganisation beredes Eder möjlighet ordna Edra teaterbesök till billigt pris.

Begär uppsynningar å Skådebanans exp. Drottninggat. 88. Tel. N. 7734

Svenska Eldbegängelse Föreningen
Normalstorg 2 A — Stockholm
Oppen 10—4, lördags o. helgdagsaftnar 10—3
Tel. Norr 2200 för deltagelser
Norr 2280 » medlemsmänin.
Avgift 10 kr. en gång för alla, för begravningsförsäkrad 5 kr.
Krematorier i Stockholm, Göteborg, Örebro och Helsingborg.

7 timmar i Riksdagen

Härom kvällen satt jag sju timmar i sträck på första kammarans hörorreläktare och hörde på hur man avslut utredning angående försvarsfrågan, hur man avstod från att försöka göra något för nödställda butiksbiträden och telefonister, hur man beslöt att i ölköhet med Danmark och Norge ej lägga intressefrågor under Nationernas förbunds skiljedom, och hur man avslut utredning rörande behovet ur folkhälsans synpunkt av en revision av preventiv- och fosterfördrivningslagarna. Det var några år sedan jag sist åhörd riksdagens förhandlingar, så jag var känslig för intryck. Och det blev en spännande och lärorik upplevelse.

Tidigare samma dag hade jag talat med en klass skolflickor om hur subjektiva vi människor är. Sinnesorganens underrättelser är allt vad vi vet om yttvärlden; vår egen garanti för att världen är sådan som vi uppfattar den ligger i att alla människors sinnesorgan ger samma underrättelser. Men inte ens det håller alltid streck. —

Under kvällens lopp fick jag alldeles klart för mig att ingenting annat än ölköhet i fråga om underrättelser från yttvärlden kan förklara människors fundamentalt olika livssyn. Det måste bero på en skillnad i sinnesorganen! Ännu okända sinnesorgan är väl inte otänkbara. Och med en ovetenskaplig vilt i tankegången spekulerar jag över ett klokhetsinne, ett rättfärdighetsinne —

Det finns förstås som alla sinnesorgan mer eller mindre väl utvecklade hos alla normala människor. Hos un-

ga människor är ej sällan rättfärdighetsinne dominerande. Men på det hela taget får flertalet människor sina mesta och starkaste intryck av yttvärlden genom klokhetsinne. I varje given situation går de jämförelsevis lätt förbi frågan om vad som är rätt för frågan om vad som är klokt och lämpligt. Jag tänker nu mest på politiska situationer och lämnar de personliga ur räkningen. Man skulle kunna tro att hela saken är den, att det är så svårt att veta vad som är rätt, att rättfärdighetsinne inte kan hjälpa, att det ligger inte där — många gånger är det för övrigt inte gott att veta vad som är klokt heller. Och nu — den här kvällen i riksdagen — fanns det egentligen knapp delade meningar om vad som var rätt. Nej då. Alla tyckte att det är orätt att låta butiksbiträden lida nöd, alla tyckte att lagar, som ej efterlevs, rätteligen måste provas för att ändras. Men vad hjälpte det! För flertalet var de underrättelser, som nådde stora hjärnan genom rättfärdighetsinne, alltför svaga att komma i betraktande bredvid de intensiva intrycken från klokhetsinne. Och så gick det som det gick och som det vanligen går.

Människor med ett dominerande rättfärdighetsinne måtte vara ganska få. Så få att de nästan är rädda för att inte vara normala. Helst framhåller man för säkerhets skull sitt klokhetsinne. Som borgmästare Lindhagen, när han talade för svensk avrustning med den motiveringen, att det är ingen fara för oss som haft fred i 125

år. Den omständigheten att människor med ett besvärande rättfärdighetsinne ofta är handlingskraftiga bidrar inte att minska deras lidande. För fåtaliga som de är, kan de nästan aldrig få handla enligt sin världssyn. Det händer dock någon gång — ja, men varför? Jo, därför att stundom rättfärdighetskravet sammanfaller med en hel kårs, en hel människogrupp, ett helt köns, ett helt lands intressen och klokhetshänsyn. Då erinrar man sig rättfärdighetsinne, och fåtalet triumferar ett ögonblick med blandad hjälp och blandade känslor. Men i regel ha de med rättfärdighetsinne svårt bejakade att fylla samma uppgift som kören i det antika skådespellet. De ha oändliga rätt och ingen fäster sig vid dem. Är detta alltför pessimistiskt? Måhända. Man blir sådan efter sju timmar på Åhörarlärarna. Annars vill man gärna tro att på något mystiskt sätt de få dock har sin betydelse som ett salt i världen.

Nu vet jag i alla fall vad jag skulle önska, om jag finge en önskedag. Det skulle bli ett samhälle, ett land på jorden av ordinarie storlek, där alla frågor avgjordes helt efter rättfärdighetsinne. Ja visst, man skulle ta fel på rätt och orätt ibland, men man tar miste på klokt och oklokt också. Det skulle vara hemskt intressant att få se vad resultatet blev. Man är ändå så pass vetenskapligt lagd, att man bra gärna vill ha ett experimentellt belägg för sin bergfasta övertygelse att rättfärdighetsinne är verklighetsinne.

Ett stänkfall

Hälsökillstämnet i världen är numera en universell angelägenhet. Åminstone ha vi en universell bild därav, sedan Nationernas förbunds hygieniska avdelning kommit till stånd. Det finns väl icke en bättre epidemi som icke har sin kurva på dess vägg. Nyligen behandlades frågan om våra svenska skepp skulle hålla sig allmänt med radio. Göra de det, så kunna de var de än gå på haven genom späningsfästet på sjökedens fronten få varningar och direktiv: gå icke in i den hamnen, den är påtsmittad, gå hellre till hamn B, den är fri. Eller också kan hamn B bli varnad: Skeppet X får ha kolera ombord.

Den hygieniska avdelningen i Folkförbundet har nu genom sin veckorapport meddelat oss att den influensaepidemi som rasat under de senaste månaderna i Europa är över. Den har varit den svåraste vi haft sedan 1918—19, digerdödens vinter, till och med svårare, av kurvorna att döma, än epidemien 1921—22. På säll håll har den höjt dödlighetsiffrorna från 12 pro mille såsom det normala till 60 pro mille. Dessa gång har dödligheten särskilt hemskt tillräckligen överskrädd, medan den under flera epidemier höll sig på det rika läftet mellan 15—45 år. Varför detta, då gärfulla, inbundna sjukdom?

Men en epidemi kan inte sluta tvärt, hur snabbt än kurvan faller. Stänkfall måste alltid förekomma, och ett sådant är jag.

Det är verkligen något ömplantigt över ett stänkfall som kommer när faran, intresset, aktualiteten är över. Den som juknar i början av en epidemi kan räkna på ett visst slag av respekt såsom en föregångare, ett varningstecken. Den som lytes på epidemins höjdpunkt har Åminstone lidandeensgemenskap med andra och är fångad in i en bister nödvändighet. Men det fall som avrundar kurvan, när alla med lättad och tacksamt vända sig från eländet för att gå den strålände vägen och hälsan till möte, det får bära sitt öde ensamt och obeklagt, var det så här.

För en månad sen, var jag livligt betänkt att skriva en femte spalt på temat: jag kan icke få influensa. Den måste ju fånga en fantasi, om inte annat, denna gåtfulla sjukdom som smög sig in i krigets spår och hann bli en påst av stora mätt, medan all uppriktadhet var riktad mot fläcktyfus och kolera. Jag undrade vad det var som gjorde, att han icke ville vid mig, fast jag biddat hans säng, suttit på hans sängkant och lyssat honom mitt på mun, när det skulle så vara. Dock låt jag bli artikeln av fruktan för att en sådan hybris skulle straffa sig. Men även tankens hybris drog straffet över mig, och nu är jag ett stänkfall, eller kanske bara ett gränsfall, ett efterhäringsfall, vad vet jag. Detta är ointressant, det mödes. Men det är ingen svårighet att få en idéassociation över till något intressantare nämligen sjukdomen: *Im Vinter nichts neues*, denna bok, där sanningen om kriget till slut fått röst. Dess hjälte sliter sig igenom hela världskriget, alla de stora oförsämrarna och återtagen, med hunger, törst, blod och sår. Men en stilla händelselös dag hösten 1918, då kriget är i dalande och egentligen ingenting mer av vikt kan händas, då stupar han. Han fick inte dö i stridens extas, inte för högre eller lägre krigets åsändamål, om det så bara varit ett ta en by eller ett hus i en by. Han ble heller inte gå undan vid en av de stora slaktningarna med massor av sjuår i sällskap på vägen. Han offras händelsevis, så där ändå, till ingen nytta. Där och ligger stann i graven i tio år, till dess hans slumpvisa liv och död lyftes upp av dikten för att avteckna sig med makten och vädigheten av en symbol: en oförglömlig symbol för de glömda.

Devinez.

Ring

Tidevarvets exp. Norr 28243 och begär uppsynningar om var Tidevarvet finns att tillgå. Lösnummer säljes i ett flertal tidningsaffärer i alla stadsdelar.

Jag vågar inte gå hem

I Tomelilla har en tretton års pojke tagit sig av dagen, eftersom han sinte vågade gå hem med en varning från skolan för snatteri i en leksaksbutik.

I pressen har framhållits att dess bättre är sådana skolbarnsjälvmord sällsynta i vårt land, medan t. ex. i Tyskland de tidvis uppträda nästan epidemiskt. — »Jag vågar inte gå hem», hur mycken barnaförtvivlan inföll i döden kan dock inte sammanfattas i de orden, kanske just i den dag som nu rullar fram över vårt beskedliga land. — Den borttappade 25-äringen, den sönderslagna buteljen, de sönderrivna kläderna, underbetygen och varningarna från skolan! Vi stora kan väl aldrig rätt minnas eller mäta de mått av olycka och skräck som sådana missöden lägger på ett barn, fast de egentligen äro intigheter, som Vår Herres ögon väl inte en gång kan upptäcka när de se ned på vår jord. Men vi stora ha uppmuntrat att lägga sten på börda med något vi kalla

straff, som vi ruva över som ett dyrbart och omissligt redskap för uppfostran och framåtskridande.

Med vad rätt straffa de stora de små? De straffa för vad de själva lärt dem, för vad som faller sig olämpligt i deras värld, de straffa av hämnd, eller av kärlek? Men kärleken har ju detta märke, att den »utdriver räddhags». Och det är just inte straffets avsikt och verkan. Känner vi oss själva? Är det så helt och rent med vår kärlek bakom straffen?

Med anledning av självmordet i Tomelilla har doktor G. Steenhoff den rektor Anna Sörensen i Soc. Dem. för den 8 april uttalat sig om straffets verkan och vanskligheter. Vi ville där till foga ytterligare några ord från ett par bland de människor, som ägnat tid och kraft åt att söka tränga in i hemligheten av hur barnens själ fungerar, och därigenom också nå djupare insikt i lagarna för sin samhällslivet fungerar. Ty »gossen är mannens faders-

Först några rader ur Homer Lane's tal till föräldrar och lärare:

»Det tycks vara den gängse uppfattningen i vår värld, att en människovarelse har gott och dåligt inombesittit till ungefär lika delar; att det onda kan oskadliggöras genom ett omsorgsfullt utträkt system av straff och tvång, och det goda kan bli uppmanat genom belöningar.

Hela min erfarenhet har gått i riktning att övertaga mig om att detta är fel, att straff väcker bitterhet och feghet, och att detta rätta symbolen för det goda som något yngre tvång kan Åstadkommas är Kristus likelse om de vitmenade grifternas.

Vi gå vidare till S. A. Neill på Summerhill School. Han är närmast lärjunge till Homer Lane. Då han tillägnar denne en av sina första böcker, säger han sig göra det därför att en föreläsning av Lane väckt honom, den gamle magistern, till insikt om att han ingenting visste om barn. Sedan dess har han under intensivt arbete försökt få veta något.

De nedan anförda citaten äro häm-

Forts. å sid. 4.

glatt prat om mat

hör man i de familjer som köpa

Konsum

Billiga och sunda varor i sunda butiker.

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag.
Slussplan 1-3, 2 tr., Stockholm.

UTGIVARE

Ada Nilsson.

REDAKTIONSKOMMITTÉ:

Elin Wägner.

Elisabet Tamm.

Honorie Hermelin.

REDAKTIONSEKRETERARE

Carin Hermelin.

Mottagningstid 10-12.

Telefon Nörr 4842.

EXPEDITION:

Telefon Nörr 28243.

Kontorskl. 10-12 f. m., 1-4 e. m.

Postgöte 1544

PRENUMERATIONSPRIS:

För helår kr. 6.—, halvår kr. 3:50.

Kvartal kr. 2.— Lösnummer 15 öre.

ANNONSPRIS:

1 text 20 öre

per millimeter.

Textsida eller särskilt begärd plats 25 öre

Stockholm 1929

Wahlströms Träcker Aktiebolag

STORSTRÅK 22

Mathilda Staël von Holstein

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.

Malmstorgsgatan 3, Stockholm.

Telefon 288, 289.

Familjerätt. Hyresrätts. Testamenten.

Bouppretningar. Förfrågningar från landsorten besvaras omgående.

EVA ANDÉNS Advokatbyrå

Innehr. Eva Andén. Ledamot av Sveriges

Advokatsamfund.

Herklögsgatan 14, Tel. 7575-7576.

E. d. Le Vastugatan.

STOCKHOLM.

SPECIALITÄT: Familje- och arvssaker.

Bouppretningar och testamenten,

förvaltningsuppdrag.

Även skriftliga förfrågningar.

Praktiserande läkare

Infört genom

Stockholms Läkarförening

Dr. Helfrid Roland

Allmänpraktiserande

Rörstrandsg. 9A, Tel. V 60250

Mottagningstid: v. 15-18 s. 10-11

Annan tid efter överenskommelse.

Doktor ESTER GRÖNBLAD

Ögonsjukdomar

Götögatan 7, 3 tr. his.

Mottagn. tid vard. 1/10-1/11, 3-6.

Sönd. 1/10-1/11, 11-12. Annan tid efter

överenskommelse. Prtel. Söder 11170

Med. Doktor

JOHN HELLSTRÖM

Kirurgiska sjukdomar.

Nybrogatan 11, 3 tr.

Mottagn. Månd., Onsd., Fred. från

kl. 3. Hälst efter anmälan pr Tel. Öst.

453 kl. 9-10.

Dr. Mauritz Levin.

Allmänpraktiserande.

78 Folkungsgatan 78, 1 tr.

Vard. 9:30-11, 2:30-5. Sönd. 10-11.

Bost. Birger Jarlsgatan 7375, 5 tr.

his. Vard. 1-2. Tel. Sö. 8020, N.

16580.

Dr. Torsten Lindner

NERVSJUKDOMAR

Mästersamlingsgatan 9.

Invid Biblioteksgatan.

Tel. 1919. Telefonid 9 10 f. m.

Mottagn. enligt överenskommelse.

TANDLÄKARE

Infört genom

Stockholms Tandläkarförening

Tandläkare

Albert Almgård

Medlem av Sthlms Tandläkarförening

Mottagn. efter överenskommelse

Södermalmsorg. & Tel. S. 1962.

Tandläkare

Arnold Ahlström

Birger Jarlsgatan 32, IV

Mottagn. enl. överensk. pr tel. N. 8350

Riksdagen och arrustningsspöket

Den socialdemokratiska motionen om ny allsidig utredning av vårt försvarsproblem har avslagits i båda kamrarna liksom förut av utskottet. Att så skulle ske, kunde man vara viss om, sedan de frisinnade och liberala följt högers i dess moststånd. Upproret inom det frisinnade partiet, avrustningsstämningen där, har väl ännu ej nått riksdagens frisinnade.

Vad som var av intresse vid debatten var den motivering de olika partiernas talare framlade för sina åsikter. Inläggen var för sig gävo knappast något nytt. Men som helhetsintryck kvarstår att avrustningen såsom en tänkbar möjlighet spelade en stor roll i inställningen till utredningsmotionen. Varför skulle inte högers annars torlas på en omfattande och förutsättningslös utredning om de icke fruktade att den skulle ge argument och vind segeln åt avrustningsivrarna? Högers måste ju förstå, att de nu sittande militära beredningarna inte tillfredsställade svenska folket, men den törste inte släppa fram andra beredningar än de, vilkas sammansättning och resultat den bestämmer.

Detta bevisar ganska mycket om upproret mot kriget och beredskapen till krig.

På sätt och vis är denna inställning till experternas uppgift och möjligheter riktig. Experter skola icke vara ågglade. De vore som att låta vägbyggnadsingenjörer och vägarbetare med ledning av deras åsikter om ferrängen bestämma åt vilket håll en ny väg skall sträckas medan man lämnade ur räkningen vägens mål och ändamål. Inom det stora tekniska området som heter det moderna kriget, här experter utven möjligheter att framställa fakta och uppställa antaganden, som passa deras allmänna inriktning, och eftersom det vanligen är militär som bist behärskar tekniken, så blir deras inriktning också militärens. Det kan icke gå an att vär hållning till fred, krig och försvar bestämes av fackfrågor sådana som frågan huruvida Ryssland har eller icke har bombplan som kunna flyga från Leningrad och till Stockholm och tillbaka på en enda tur, vilket man diskuterade i riksdagen under utredningsdebatten. Då måste vi ju ändra livsåskådning och politisk ställning alltefter detaljerna i teknikens förvandling. Svenska

folket måste veta vad det vill, veta hur det ser vår ställning i världen, veta vad vi vilja göra inför den hotande faran för ett nytt krig, om vilket var och en kan ha möjlighet att veta och för förestälmedlen komma att ökas fruktansvärt. Att sedan utföra dess vilja, blir experternas sak, inte mera.

Men ännu vet svenska folket tydligen icke vad det vill. De, som styrde oss före kriget och styra oss än, gå ut från förhållandena före kriget och leva kvar i föreställningen om en neutralitetspolitik som de hoppas kan klara oss ifrån att inblandas i krig blott den kompletteras av ett lämpligt försvar.

De styrda börja ana att försvar och neutralitet äro föråldrade begrepp men ha ännu ej riktigt klarat sig fram till en ståndpunkt.

Den ende som lade upp problemet i dess större vidd var, av referaten att denna herr Sandler. Han förstod att vi icke hade någon isolerad försvarsfråga, icke ett isolerat framtidsproblem, förstod att vad vi skola göra det måste vi göra ut från förutsättningen att världens öde är vårt öde. Han hade glimtar av världspatriotism, men han drog inte konsekvenserna, och ansåg det nödvändigt att deklarerat mot den nationella avrustningen, som dock är ett led i arbetet på den internationella.

Inte ens hänsynen till partiernas sammanhållning kunde hindra att man fick se hur omvandlingsprocessen i tänkesätt tvingade fram nya grupperingar i tvärs över partiinjerna. Herrar Lindman, Ekman och P. A. Hansson stå i fråga om avrustningen på en gemensam front mot hr Engberg, som här torde ha frikyrkorörelsens djupa led i sällskap.

Vad skall nu ske?

Det blev ingen officiell utredning. Men den utredning som sker inefficiellt allt under det människors hjärnor ta upp och bearbeta fakta, den kan av intet hindras. Diskussionen är i gång. Mycket kan ske utanför riksdagen, det som hejdas inom dess murar bryter sig fram på andra vägar, ifall det gäller i tidens riktning. Men må fredsvännerna icke bara lita på tidens riktning. De ha väckt upp en motoffensiv. De må se till att hålla stånd mot den och att avancera över dess brutna bölja.

NEDERLAG OCH SEGER

När Norge år 1927 valde sitt storting för den närmaste treårsperioden, hade kvinnorna redan haft politisk rösträtt i tjugu år. Men den enda kvinna, som 1927 kom in i stortinget blev ändå vald genom ett stort missstag. Hon var av arbetarpartiet uppsatt som fjärde man, där man var övertygad om att endast få i tre. Sådant kunde alltså fortfarande hända, man hade inte hunnit längre sedan 1907.

Efter denna händelse bildades Oslo Kvinneparti, spontant framsprunget ur harnen övre mostståndet mot den kvinnliga insatsen i landets allmänna liv.

En av Kvinnepartiets representanter, fru Ursula Jorfald från Oslo blev rättade på det av Södermanlands länsförbund av F. K. R. i söndags anordnade mötet i Flan om det unga partiets insatser på politiskt, kommunalt och socialt område och vilka resultat som kunna väntas följa av dess energiska arbete under kommunalvalet i Oslo, hösten 1928.

Innan denna höjdpunkt i dess verksamhet nåddes upptogs genom partiet en rad aktuella frågor, där skapandet av en stark kvinnopinion var nödvändigt. Dit hörde tillståndet av överlärare i Oslo. Till stor del tack vare partiets vaksamhet blev två nya kvinnliga överlärare tillsatta, vad i Oslo numera på dessa poster finnas nittio män och tre kvinnor.

Det hörde också Oslo stadsfullmäktiges beslut om att gifva kvinnor inte längre skulle få vara anställda i stadens tjänst. Emot detta beslut väcktes en storm av protester med den påföljd att det mildrades därhän, att man gifva uppsägningar av redan anställda skulle kunna ske, men att beslutet skulle gälla endast vid nyanställning.

Till de viktiga frågorna hörde slutligen strafflagsreformen, vilkens förordande omhändertogades utestående av män. Striden som fördes av kvinnorna gällde här en ändring av bestämmelsen om, att berusning skall anses som förmildrande omständighet vid sedlighetsförbrytelser. Ett fall av våldtäkt mot en sjuk mör, där offret blev mer föröfvaren blev frikänd, därför att han varit berusad, uppväckte en våldsam reaktion. När lagreformen gick igenom i vintras var bestämmelsen ändrad så till vida, att berusning inte skulle anses som förmildrande omständighet, men att undantag skulle kunna göras i vissa fall.

Så kunnno de kommunala valen i Norge i höstas, då Oslo Kvinneparti samlade sig till hjältemodiga ansträngningar att trots allsköns moststånd, skrämrel, löje få in flera kvinnor i den kommunala representationen och därmed främja det av partiet uppställda programmet.

Kvinnornas historia på detta område har några anmärkningsvärda hän-

delser att uppvisa. 1901 fingo kvinnorna kommunal rösträtt i Norge. Men de ha alljämt varit ytterst sparsamt företrädda inom de kommunala myndigheterna. Emellertid hände det, att en liten kommun i landsorten vid förra valet satte in tre kvinnor och en man. Hela Norge skrattade. Hela Norge hade sina ögon fästade på de tretton och stof fördigt att vid första anledning släppa lös sin kritik och triumf. Men efter hand dog löjebot bort. Det befanns att den lilla landsortskommunen styrdes på ett utmärkt sätt, i all synnerhet ifråga om ekonomiska ting. Efter att ha handhaft sin kommunus angelägheter med heder i tre år avse på samtliga tretton kvinnor omval vid sista valet!

Ett par kvinnolistor i landsorten gävo intet resultat. Av landets 34,000 kommunala representanter äro nu 172 kvinnor. Det betyder en ökning med 28. Men i 600 av Norges 672 kommuner sitter ingen kvinna.

De argument som spelades ut emot Oslo Kvinneparti och dess lista under valkampanjen voro de vanliga. Man varnade för splittring i dessa allvariga tider. Man spelade på religiösa och fosterländska strängar och hotade med ökade skatter, som en framgång för arbetarpartiet skulle medföra. Man uttalade sig emot det orimliga i att ha histor efter kön, som något annat förekomm under så gott som alla år!

Ingen av Kvinnepartiets kandidater blev vald. Men av fruktan för dess valorganiserade valarbete gjordes av andra partier agitationveckor för kvinnor och liknande åtgärder. Efter valen bildades för fortsatt arbete Norges kvinnors politiska landslag, en sammanslutning av kvinnor från hela landet. I dess ännu ej sluttigt fastställda riklinjer upptas bl. a. följande krav: Arbetet mot partipolitik, för den enskildes insats, tyngdpunkten för flyttarna från partierna till personligheter. Fred mellan klasser och folk. Politisk upplysning. Ett av män och kvinnor gemensamt styrt samhälle.

Norges kvinnor ha alltså förstätt att sammanslutningens väg nu måste följas. "Vi kom sovande till rösträtten, men ingen uppnår någonting sovande. Nu får ingen till förloras."

De norska kvinnornas svårigheter äro välbekanta också för oss i Sverige. Mätte besläktade upplevelser och gemensamma krav kunna bilda grunden för framtida samarbete.

Nya trevliga uppslag

kan Ni lätt realisera med hjälp av en Singer Lilla Elektriska. Tank på hur roligt det är att kunna se själv och så billigt det blir.

SINGER LILLA ELEKTRISKA

Den minsta till utrymme. Den största till nyttan.

Årstad Singer Universalmotör.

STOCKHOLMSFÖRBUNDET

av

Frisinnade Kvinnors Riksförbund

sammanträdde Torsdagen den 25 April 1929 kl. 20
å Internationella Klubben, Hamngatan 8

Politiska vägar — Elisabeth Tamm

Eventuella diskussionsinlägg ha utlovats av Dr. GERTIE SÖDERBERG, Fil. Kand. TOM SÖDERBERG, Kyrkoherde SAM. THYSELL och Fröken INGEBORG WALIN.

Nya medlemmar vinna inträde. - Lokalhyra 50 öre. - Tesupé 1 Kr.

Ledarekurs i Idrott och Lek

i Strängnäs anordnas av Svenska Kvinnors Centralförbund för Fysisk Kultur den 13 Juni-3 Juli 1929.

Ledare: Gymnastikdirektörerna E. Johansson och E. Bolmstedt

Kostnad för hela kursen Kr. 145.— (däruv i anmälningsavgift Kr. 50.—). Ansohan sin des (senast den 5 maj) till S.K.C.F.s Idrottsutskott under adress Gymn.-dir, Elin Johansson Kaspelgatan 2 Göteborg, förfrågningar rörande kursen tillåtes.

SÖDERMANLANDS

ENSKILDA BANK

DEPOSITIONS- KAPITAL- & SPARKASSERÄKNING

mot högsta gällande ränta

Solidarisk Bank, Grundad 1865.

Frälsningsarméns Alkoholisthem

Kurö

(Ärnjuter statsbidrag
Två timmars ångbåtsresa från Sthlm
Prisvakt och förtiga handlingar såmds från
Socialhjälskrutaren, Ostermalmslgatan 24
Stockholm.

Smakfullakransar, alla priss

La fleuriste

6 Malmstorgsgatan
Allm. Nörr 6296 Riks 2550

Drick

Ramlösa-Vatten

Vårt lands enda naturligt alkaliska bords- & hälsovatten,

Olga Elm Dahl

Modemagasin
Kungsgatan 53. Tel. 10851
STOCKHOLM.

För idrottens ledare

Frågan om, hur den i folkskolornas nuvarande undervisningsplan upptagna gymnastiken med därmed sammanhängande lek och idrott bäst skall kunna göras effektiv har ännu alls inte uppbörjt att vara aktuell, d. v. s. den erbjuder ännu ganska stora svårigheter. Det är tämligen klart, att utbildningen i gymnastik under de av arbetet överhopade seminarierden gärna i visad grad skjutet åt sidan av de levande lärarna och när de sedan i sin tjänst så inför denna sida av undervisningen, erfarar de i många fall alltför stora brister i sin utbildning.

Dessa svårigheter berördes bl. a. härnadsen i riksdagen, då kamrarna behandlade Kungl. Maj:ts förslag om anslag till sju gymnastikonsulerter, med huvudsaklig uppgift att främja och värda gymnastiken på landsbygden. Förslaget avslogs av båda kamrarna. Kunna inte folkskollärarna utbildas så att de kunna leda gymnastiken etc.

För de kvinnliga lärarnas del kommer Svenska Kvinnors Centralförbund för Fysisk Kultur att i sommar anordna en kurs i gymnastik med lek och idrott. Undervisningen kommer huvudsakligen att lämpas efter skolstadiet och uppstår av nuvarande undervisningsplan påkallade övningar. Gymnastiken, även omfattande nyare riktningar, ledes av gymnastikdirektör fru Ingrid Holm. I idrotten undervisar gymnastikdirektör Eugén Bolmstedt. Orientering kommer att bedrivas i stor utsträckning, såsom varande en mycket lämplig idrottsgren för både barn och vuxna kvinnor.

Kursen äger rum i Strängnäs mellan den 13 juni och 3 juli. För dessa tre veckor betalas kr. 145:—, därav 5 kr. i anmälningsavgift. Anmälningar och förfrågningar rörande kursen ställas till fru Ingrid Holm, Kungsholmsplan 1, Stockholm och skola vara inlämnade före den 5 maj.

Kursen, som blir en god merit, står öppen för lärarinnor från småskolor, folkskolor och folkhögskolor och avser att ge den bästa undervisning och hjälp åt lärarinnorna till framgångsrikt omhändertagande av skolgångens fysiska fostran.

Det är emellertid ännu ett led i den fysiska fostran, som inte får förbises.

Låt detta bli den vändpunkten i ert liv

Nu — nya vägar.

Mindre arbete större frihet!

Vad vetenskapen skänkt Er.

Vetenskapen har alltmot trätt i husmödrarnas tjänst — för att lätta och lindra de tunga hushållsytorna.

Det moderna tvättmedlet Vita Tvättbjörn är sålunda frukten av ett tioårigt, banbrytande forskningsarbete i Helios tvättlaboratorier. Vid dessa undersökningar har utförts mer än 10,000 provtvättar samt cirka 150,000 hållfasthetsmätningar. Men så kan också Vita Tvättbjörn med full rätt göra anspråk på benämningen "den moderna tvättkemins yppersta produkt."

Extra stora paket 50 och 75 öre.

Det gäller att tillvarata det intresse för fysisk kultur som finns utöver skoldroten. Den kvinnliga idrotten i Sverige, som på många håll visar en så glädjande frammarsch, har fortfarande tillräckligt bristen på ledare och instruktörer. Det finns praktiskt taget inga kvinnliga idrottsledare, utan de kvinnliga idrottsutövarna instrueras i allmänhet av män.

Även på detta område vill S. K. C. F. K. bidra till bristernas avhjälpande och anordnar i detta syfte även i sommar en "ledarkurs i lek och idrott". Denna kurs, som är förlagd till Strängnäs under samma tid som den förut nämnda kursen för lärarinnor är helt köld från denna och vänder sig framför allt till blivande ledare för frivilliga gymnastikavdelningar, till blivande gymnaster och gymnastikdirektörer, representanter för kvinnliga idrottsklubbar, föreningar och idrottsdistrikt. Även bland dem som frivilligt utöva idrott själva, är det ju nödvändigt med speciell utbildning i instruktion. Det kommer säkert därför att bland de intresserade bli synnerligen välkommet med denna kurs, den enda möjligaste till sådan utbildning för kvinnor, som hittills finns i Sverige. Ledare för kursen blir gymnastikdirektörerna fru Elin Johansson, Kapellplatsen 2 Göteborg, till vilken anmälningar och förfrågningar torde ställas. Direktör Eugén Bolmstedt har även i denna kurs den idrottsliga utbildningen om hand. Vad beträffar beståndet och måttförhållanden är dessa ordnade på ett sedan flera år beprövat och utmärkt sätt. S. K. C. F. K. har nämligen under fyra föregående somrar anordnat liknande statsunderstödda idrottskurser för kvinnor.

Det är också ledarnas avsikt att på alla sätt försöka sörja för att de tre veckorna i Strängnäs bli en kurs, som genom det stimulerande arbetet skall bjuda nya erfarenheter, men också vila och sinnets rekreation. Utflykter, bad och gott kamrattiv är extra glädjefämen vid sidan av arbetsdagens strapatser.

Med hänsyn till de viktiga mål, som de här omtalade kurserna vilja tjäna, är det att hoppas att tillslutningen blir stor. Om det statsanslag beviljas, vilket begärs, kommer även ett visst antal stipendier att utdelas.

Vi hänvisar för övrigt till annons i dagens nummer samt i nr 14 av Tidevarvet.

Mötesplatsen

Smålandsförbundet av F. K. R. hade den 3 april sitt andra årsmöte i Nässjö under ordförandeskap av Fru Ingeborg Rosén. Sedan skär lämnat en redogörelse för det första arbetets och revisionsberättelsen framgick beviljades ansvarsfrihet för styrelsen.

Till styrelse för 1929 valdes: Fru Ingeborg Rosén, Nässjö ordf., Majoran Anna de Maré-Svensson, ledarsördförande, Fru Helga Sjöstrand, Fröken Majja Johansson, Ekeby, Fröken Judit Gustafsson, Nässjö, Fröken Selma Lundborg, Jönköping, Fru Lydia Stille, Tranås, Fröken Lydia Åkesson, Hultsfred, Fröken Majja Blåth, Kalmar, Fröken Thea Larsson, Österkörsberg, Doktorinnan Sigrid Lundgren, Västerвик, och Fröken Helga Nordholm, Torne.

Centralstyrelseledamöter blevo: Fru Ingeborg Rosén, Fru Lydia Stille, Doktorinnan Sigrid Lundgren med Fru Helga Sjöstrand, Fröken Judit Gustafsson, Fröken Lydia Åkesson, Fröken Margit Östberg, Fröken

Eftertanke

Tidevarvet citerade Fredrik den Stors ord: Om mina soldater började tänka skulle inte en enda av dem stanna kvar i ledet. Det är ju också förhållanden som oss alla: tänka vi efter, så gå vi ur ledet. Mera eller mindre märkbart lämna vi grupper av meningsfränder och sluta oss till andra.

Jag minns livligt hur jag i min barn- och första ungdom såg på nykterhetsarbetet i vårt land. Det var för en liten grupp människor, som voro lediga och inbliska och trodde de kunde utträtta stora ting med sin avhållsamhet. Personligen angick det en ej det ringaste. Kom så en dag då en ansvarskänsla ställde en direkt för den

möjlighet, att jag själv en dag utan tvcken skulle taga steget ut och sluta mig till dessa nästan lite löjliga människor. Krigets utbrott upplöste jag i Tyskland. Jag måste medge att jag aldrig tänkt över kriget som berättigt eller ej. En primitiv fosterlandskänsla, mest närd av Flårik Ståls Sägner och historieuervisning över huvud var förhållanden. Krig måste väl finnas, men var dess bättre ej mera brukligt. När kriget plötsligen blev en realitet, upplevde man den som ett naturfenomen. Man upplevde historias hetta det. Det kom sen allt som man väntat: offerfallen, hjältemodet, glören, hjältdeden. Men sen kom så mycket annat som man ej hade väntat, de förskräckliga konsekvenserna. Så kom eftertanken. Ack, det var stoff nog man fick, och tid nog man hade till eftertanke under de fyra långa åren! Steg för steg kom man därhän, att krig i ingen form kunde försvaras, fast just detta var det svåraste landsförräderi detta var ens omgivning sade.

Dessa tre exempel äro ett grepp ur bögen. De kunna varieras i det oändliga från sociala och politiska gubiet. Svårigheten ligger sen i förhållandet till ens forna meningsfränder. Man tycker, man ser så klart, man är så fast övertygad att den som vill vara ärlig måste komma till samma resultat som en själv — fast man minns man var säker nog själv när man stod i deras led. Man förfaller lätt till att antingen med all Gewalt vilja övertvätta sina medansinniska eller man har en fiendlig känsla mot dem — mistäncker dem för att ej vara ärliga eller för att ej vilja tänka. Man ser ju nog av strider på det sociala och politiska området, där man säger sig att vore man i medeltiden, skulle de som makten hava bränna en hel del motståndare å bälle. Men även för oss små vardagsmänniskor kunna disharmonierna bli skön. Det kristna idealiet om en kärlek som övervinner allt var så länge trampat under fötterna av de kristna själva, att man började tvivla på att det var möjligt att praktisera. Att älska sina fiender gick i alla fall bättre än att älska dem som är en själv. I detta fall kunna vi alla byta största tacksmålet mot Gandhi. Det säte på vilket han är situationens herre när det gäller olika tänkande är något för en genomsnittsmänniska enormt. Man känner att han verkligen ej byser bitterhet, att han i sin motståndare och förföljare ser sin broder. Man ser möjligheten i vår tid av det kristliga idealiets förverkligande. Ej blott mellan stater och nationer utan i små förhållanden människor emellan i små mellanhavanden i vår lilla värld. Och det är ju därur vi samla kraft och erfarenhet för större ting, för större uppgifter.

Vi som bära det kristna namnet bli ofta nog ställda till svars för allt om som begäts i kristighetens namn. Och till sist kommer domens i denna värld kan man ej leva efter det kristna idealiet — eller giv ett exempel på någon ut edert led som gör det. Exemplet man känner äro oftast små och obetydande människor — just för att de ej leva för det som världen skattar högt, men i Gandhi kunna vi finna ett som förstas av nutiden. Han är för nutiden en säkrare auktoritet än Kristus, för att han tydligen har att göra med samma praktiska svårigheter som vi. Vi behöva alla denna förebild och kanske mest just då vi gått ur ledet, då vi ha så många emot oss som stodo oss så nära och som äro oss fiendliga för att vi äro olika tänkande mot dem. Vi sättas där på ett prov som är svårt att bestå och få kunna där se klart. Kanske går ej heller detta utan bön och fasta.

G. M. Oh.

Kom ihåg kvartalsprenumerationen!

Tidevarvet kostar endast kr. 4.50 från den första april till årets slut. Ring expeditionen, tel. N. 282 43 eller prenumerera genom postgiro nr. 1544. Provision för prenumerantensamlare. Tillskriv expeditionen, Slussplan 1-3 Stockholm.

Vårspalten

Hattar och Scarves

Senaste nyheter!

Hilma Malmströms Eftfr.
Förna Hanna Anderson's
Modeaffär
Telefon 7345
KUNGSGATAN 35¹¹

Alltid nyheter i

KAPPOR
och Klädningar

Kappaffären

Elite

TEL. 10588, 202885

Hjalmar Olsson
Drottninggatan 71 C

VÅRENS NYHETER I

Handskar och Vantar
inkomna i

City Handskmagasin
Västerdrottninggatan 24
Tel. N. 4298

Vårens nyheter

I Siden och Ylle
nu inkomna hos

Sidencarlson
Drottninggatan 61
Regeringsgatan 40

VÄSKAN

som passar Eder finnes
hos
EKMANS Eftfr.
(E. NILSSON)
Beridarebangatan 19
Tel. 1014

Det största strumpurvalet
erbjudas våra 6 specialaffärer.

Bredenberg

Hörnsgatan 30 Drottningst. 26
Hörnsgatan 16 Hörnsgatan 54 A
Humlegårdsgr. 14 Kungsgatan 86

Tala med vår Wizard fotspecialist

om Ni har något ont i Edra fötter och ben. Tag närmare reda på, hur det litta, böjliga och metallösa Wizard-fotstödet verkar. Alla råd och upplysningar lämnas kostnadsfritt. Tel. 66 03.

Lagerens
Kungsg. 4. andra huset fr. Stureplan.

frågan, vad som varit en plikt i detta stycke. Och man gick ut ur ledet där man stod och slöt sig till denna lilla grupp, vars viktiga uppgift blev ens egen.

Som barn börde jag också mycket skämt över vegetarier. Jag trodde knappast att dylika fanns i verkligheten och tills jag var vuxen hade jag inget sett. Sen träffade man enkasta människor, som av hälsökärlighet levde utan kött och man undrade vad de vil åto? Men aldrig hade jag hållit för

Thea Larsson och Fröken Helga Nordholm som suppleanter.

Till revisorer utsågos: Fröken Edith Gustafsson, Nässjö och Fröken Sigrid Eriksson, Hultsfred.

Fröken Ebba Holgersson höll därefter ett synnerligen väckande och orienterande föredrag om F. K. R.'s ställning just nu. På föredraget följde en livlig diskussion angående reviering och tolkning av det s. k. Gästeborgsbeslutet. Sympatiutlåtanden gjordes också för Tidevarvet och man endes om att så långt möjligt söka ströja F. K. R.'s eget organ.

Södermanlands Länsförbund av F. K. R. höll såndagen den 14 april möte i Flen, under fröken Elisabeth Tamms ordförandeskap. Vid mötet, som var talrikt besökt, diskuterades den av V. U. utsända cirkulärskrivelsen. Diskussionen inleddes av fröken Ebba Holgersson med ett anföranande om F. K. R. — vad som kan göras för förverkligandet av dess program.

Mötet beslöt inställa i den till Folkförbundets förberedande avrustningskommission riktade adress med krav på allmän avrustning, som utsåts av Socialistiska Internationalen.

På e. m. hade Södermanlands Länsförbund inbjudit till offentligt möte, där fru Ursula Jorfald från Oslo höll föredrag om De sildare norske vald och kvinnernas politiska arbete. Efter det med livliga applåder mottagna föredraget sjöngs Ja, vi elsker, Vaken och Du gamla, du fria.

På bordet

Kooperativas margarin

Bengts martyrium

Faster Brita riktig härom dagen, när hon västte, att maken var borta och bjöd på middag. Jag misstänkte skärt att det skulle bli andligt tilltåg, också, för faster Brita brukar inte på middag i onödan. Mycket riktigt. Vid kalvsteken kom det. Först blev det lite krumbukter om hur roligt det alltid är att skåta hus och mer nyttigt och att "om mig kunde det då aldrig sägas att jag tog någon hjälp. Fredrik har inte i hela sitt liv givit mig ett handtag". — Vidare. — Jag tror inte, att det är nyttigt för lyckan i ett äktenskap, att hustrun kör för mycket med mannen, när han kommer hem om kvällarna. Du ska nog inte ockra för mycket på Bengts godhet, ty då kan det gå galet, det kan gamla faster Brita säga dig. Inte är det ett göra för en karl till exempel att gå ner med släskspann.

Fäsa, var det släskspannen jag hade att tacka för middagen! Hur hade gumman fått tag i att Bengt gick med med den biländ mest för att slippa vänta på mej i evighet, om vi skulle gå ut tillsammans på kvällen och jag höll på med middagsgästerna. Tänk om hon visste, att han torkade disken alltomfattet och läddade både sin och min sång, medan jag lagade sändstuskröstan. Spanien var tydligen det enda av Bengts martyrium, som trängde till utomväsendes öron, eller åtminstone det värsta. — Men den är inte någor vidare tung, så jag saktmodigt, för jag börjar alltid saktmodigt med faster. Och inte blir han väl sämre för det, åtminstone inte nämnvärt sämre än vad jag och de andra frunnarna i huset blir.

Nej, det kan så vara, men vad ska grannarna säga. Nog måste dom väl tycka, att du är en bra besmygning hustru och Bengt — ja du får ursäkta min uppriktighet kära barn — och Bengt en riktig mes.

Bengt — en mes! Nej tack snälla faster, en mes var han inte när vi gifte oss och spannen har inte gjort honom ett enda mesigare, det kan jag försäkra. Och så mycket är så säkert, att inte gifte jag mig i första taget med en karl som skämmas för ett riktigt handtag för grannarnas skull. Jag har föresten inte märkt att varken Landgren eller Jönsson sett med på oss den skul.

— Ta inte i så barn lilla, men du kan väl tänka på att Bengt sållat och slitt hela dagen för din skull och har rätt att fördra litet lugn och ro, när han kommer hem på kvällen. Det är ju ändå han som drar det tyngsta lasset.

— Ja, det är då åtminstone delvis sant. Inte för han sållar som vintrarna, för då tar skogsfolk alltid med ro, det vet jag. Hushållspengarna har han sållat till tillstånd, det medges. Men om jag på eget arbete klarar mina egna utgifter och dessutom sköter huvudparten — för det gör jag i alla fall — av hushållsarbetet, så är det väl inte så hemskt föredragande för en wart att hjälpa till lite, bara lite, ibland i symnerhet som hushållsarbete kan göras en grundligt trött om kvällen, när man inte är trött med anlagen.

— Det gör det samma, så faster, som från Småland och fastigt evigsten. Jag vet inget som ser så löjligt ut som en karl skjutande en barnvagn. — En karl kan skjuta en barnvagn på ett mest hänsynfulla och förtjusande sätt i världen. Det är inte på karlen som karl det beror om det ser löjligt ut, det är på individen. Det finns sköterskor i fina grå uniformer som skuter barnvagnar som elefanter. Att de flesta män inte lärt sig varken att sy i en knapp eller bädda en säng mycket mindre tömma en spann eller skjuta en barnvagn det beror på sådana som faster. De törns inte, för de är så gråsligt rädda att förlora sin manliga värdighet och bli löjlga. —

Nu var jag mätt och dessutom var jag rådd att säga lite mer än jag ville och ämnade, så jag tackade och begav mig hem. Men på vägen kunde jag inte låta

Uppskjut ut en uppbyggelse därifrån det är obehagligt, utan klara upp saken i dag. Instantine (nervlugnande pastill) skänker Eder det efterlöjliga lugnet och keraget. Den verkar genast, är värmsmakande och kan intagas utan vatten, säljes i apotek.

Jag vågar inte gå hem

Fortf. fr. sid. 1.
Trots ur Neills synnerligen läs- och tänkvärda bok Det svåra barnet (The Problem Child). Först ur kapitlet Belöningar och straff:

Bestrafning är alltid en handling av hat. I bestrafningsögonblicket låta föräldrarna barnet, och barnet förminner detta. — Föräldrarna sträva årligt att vara rättvisa och lyckas ofta övertygga sig själva, att de straffa för barnens bästa. "Detta svider mer i mig än i dig", är icke så mycket en lögn som ett front självbedrägeri.

Straff framkallar sjukdom. Att säga att det inte alltid behöves leda till sjukdom är att undvika frågans kärnpunkt. Vi vet icke, hur bestrafning kommer att verka i en senare ålder. Att bestrafning är onödig, vet jag genom erfarenhet. Jag straffar aldrig ett barn, har ingen frestelse att så göra. Nyligen sade jag till en ny elev, en gosse. "Du gör alla dessa dumheter för att tinga mig att ge dig stryk, ty ditt liv har varit en enda oavtilligt följd av bestrafningar. Men du spänner endast tid. Jag kommer icke att straffa dig, vad du än gör." Han uppbrände att vara skadegörare. — Låt oss årligt inse, att när vi straffa ett barn, så utövarna vi över detta barn den vrede, som tillkommer något annat. För i världen klädde jag pojkar jämt och samt emedan jag var nervös eller rädd — rädd för att inspektorn skulle komma, nervös för jag hade varit i gräl med en vän —

Det är svårt att avgöra vad som är och vad som icke är straff. För några veckor sedan läsnade en pojke min bästa hyvel. Jag fann den nästa morgon ute i regnet. Jag sade honom att jag aldrig mer skulle låna honom min hyvel. Det var icke straff. I straff ingår ett moment av moraliskt dömande, dom över ont och gott. Att lämna hyveln ute i regnet var illa — för hyveln, men något moraliskt ont ingår icke däri. Det är ett viktigt faktum i uppfostran att låta sig samt inte kan låna verktyg och förstöra dem. Att låta ett barn få sin vilja fram på en annans bekostnad är skadligt för barnet. Det bortskämda barnet blir en dålig medborgare.

Den bestrafning, som tar form av moralpredikan, är t. o. m. farligare än käppen, som förstör barnet. Hur förlärliga äro icke dessa predikningar! — "Men visste du icke att du gjorde orätt?" En snyftande klag. "Säg, att du är ledsen för att du gjorde det!" — Som träning till hyckleri och humbug saknar moralföreläsningen sin lile.

Stryk har alltid och kommer alltid att misstyckas, ty det straffar kroppen utan att hjälpa själen. Det är mer ökräftiga handling i världen. — Det är hämnd osärrare än bestrafning. Argumentet att det ges som varnagel är endast en omkastning av motiv. Ingen människa är dålig nog att

Mi att fundera övert, hur lite vi kommit på väg mot allt arbetes hållande i ära. Visst är det sant att både notariefrun och läskfrun i vår väning skuras farstrun, när det är deras tur, men ändå anses fortfarande visst arbete såsom högst olämpligt för en del människor. Inte därför, att de inte ha "anlag" för det eller inte orka med det, utan av en mängd andra konstbesmygrika skäl. Om jag haft råd så skul-

fortfjäna stryk. Dessutom påverkar det delinventionen skadligt i sexuellt seende. Det finns en massa bevis för att ofrett erfara sexuell egelse under akten.

Må varje människa, som står i begrepp att utreda stryk, besinna sig ett ögonblick, innan hon handlar. Må hon göra sig några frågor: Handlar jag uteslutande av nobla motiv? Skulle Jesus Kristus givit någon stryk? — Tyvärr känner man icke sig själv, vad man icke vill se. Människorna ha alltid varit självbedrägare. —

Vad vi här till sist anför är hämtat ur inledningskapitlet till The problem child: Sedan jag slutade att vara lärare och slog mig på barnpsykologi har jag i min värld haft många olika barn — pygmenar, tjurar, lögnare, barn som vänt i sängerna, barn med dåligt värde, barn som levat sitt liv i fantasians värld.

Vilket är då psykologiens verksamhetsområde? Jag antar att det motsvarar vad som kan läggas in i ordet "bota". Jag vill inte bli botad från min vana att rika. Ingen lärare har rätt att bota ett barn från behovet att slå på trumma. Det enda botande, som borde förekomma, är att bota folk från att vara olycksbarn.

Det svåra barnet är det som är olyckligt. Det är i strid med sig självt och följaktligen med hela världen. Den svårhandterliga fullvuxna människan är i samma båd. Ingen lycklig människa har någonsin stört möte, predikat krigit eller Lynchat en neger. Ingen lycklig kvinna har någonsin gnatt på man och barn. Ingen lycklig människa begick någonsin ett mord eller ett mord.

Alla brott, alla krig, allt hat kan reduceras till olycksbarn. Denna bok är ett försök att visa, hur olycksbarnslan uppstår och hur den förstör människolivet.

Säkerligen ha många föräldrar och ärare i Tomellia fått en allvarlig tankeställare genom det timade. Och det är att hoppas att tankeställaren nått långt utanför Tomelliass gränser — illi någon insikt om att skrämsel och skräck är farligt och ont. Men det är inte så gott. Det behöves att mycnen tid och kraft ägnas åt att ge oss vira landmärken på uppfostrans område, när så många av de gamla visa sig ända rakt på grund.

Vad anser sig t. ex. den nya forskningen veta om snatteriets och stöldens psykologi? Hur hårt skall sålant tagas, hur hårt skall det bestraffas?

Tidevarvet hoppas kunna återkomma och visa på några ledstigar på detta och andra områden.

Je jag ha anställt den där ingenjören, som annonserade i en tidning här om dagen efter hushållsarbete. Han kunde koka både råa och billigt mat, stod det i annonsen och hade hållt och fallenhet för yrket. Det måste varit en rejäl karl och den billiga maten tilltallade mig särskilt, för han tror att den där förste som haft vett att sätta ut det i annonsen.

Allaryssars morlilla

Jag minns hur det sades som en väg av välkommen från hela Moskva år 1917 under Kerenskis regering, när Breschko-Breschkowskaja 73-årig återkom från sin tvåslånga förvisning i Sibirien. "Babuscha, Babuscha" . . . — det är "Mor lilla" — höd från alla håll. Man lysnade ivrigt till varje hennes ord — tidsningar skrev enastående — vykört med hennes bild sattes i vart gathörn. Och man förmån tyglet och stärkt att hyllningen var äkta.

En kort tid fick Breschkowskaja uppleva den vägens höjdkamp som följer när de åter man kämpat för äntligen brusa igång. Men bara en kort tid — den nya Ägdalen kom snart. Framför bolschevismen gör hon halt — på samma vis som Balabanowa. Hennes program hade varit och var allmänt de social-revolutionära. Och i . . . sin höga ålder har hon mod att frivillt "sitta den plats hon vunnit" — att än . . . ång gå i landsflykt. Ingen av bolschev hotade henne till liv eller lem — hon s . . . även deras Babuscha — där till hade hon gjort alltför mycket för vägens jämäande; men hon ansåg det som sin plikt att dela deras öde, väns åsikter hon delade. Om hon levde med nu i Sovjet-Ryssland skulle hon förneka sin 70-åriga verksamhet som social-revolutionär.

Än en gång går Breschkowskaja i landsflykt — denna gång frivilligt. Sedan 12 år lever hon som emigrant i Prag i ett av de yttersta kvarteren. I dessa dagar har hon just fyllt 85 år.

Att skildra Jelakerina Konstantinovna Breschkowskajas historia är att skildra den ryska revolutionens historia under de sista 70 åren. Breschkowskaja har kämpat mot tre tsarer — Alexander II, III och Nikolaus II. Mer än ett halvt århundrade har hon tillbringat i fångelse, i sibirisk förvisning, gravur, väntingar.

Såsom Balabanowa härstämmer hon från en förmögen adelsfamilj. Sedan sin tidigaste ungdom tog hon en ivrig del i sin hembygds friluftsvärelse — med 22 år gick hon "ut till folket" för att låra dem läsa och skriva. Vid 24 år gifte hon sig med en gossigare — Breschko-Breschkowskij — och fortsatte tillsammans med sin man det upplysnande arbete hon börjat. Detta var just vid den tidpunkten då de reaktionära voro vid makten och hänsynslöst förstörde alla liberala strävanden. Denna arbetsförmlanning uppväckte hos henne blott större energi och kraft till vidare arbete, men denna gång till betydligt allvarigare och farligare uppgifter än förr. Hon utpräpade näs öppet som motståndare till den bestående ordningen. Hennes man gick inte längre med — denna art av propaganda överensstämde inte med hans åsikter. Då lämnade hon man och barn och ägnade sig helt åt "den ryska saken". Ej långt härfter blev hon häktad och dömdes på administrativ väg. Över 1200 verst måste hon gå till fots med en skara vanliga förbyrtare till Sibirien och efter ett misslyckat flyktförsök dömdes hon till fyra års Katorga (tvångsarbete i gruvarorna) och 40 piskslag.

Fagna hennes liv numera blott var ett fortsatt lidande, var Breschkowskaja ständigt vid gott hopp och gott humör — full av Guds tillförsikt. En av hennes lärjungar berättar att de i Sibirien — en tid då de fick gå fritt omkring i sin förväningens by — en sommardag hade begivt sig till kyrkogården till några kamraters gravar. När hon, som berättar historien, efter en stund mötte Breschkowskaja stod denna i blotta linstyget. När Jelakerina såg sin väns förfärad mim, förklarade hon helt lugnt — som den naturligtaste sak i världen — att hon mött en "kamrat" — en stackars kvinna, som var lidande de värsta trasor — "och då gav jag henne min klädning". . . . "Men skäms du inte att gå hem sådär?" — "Varför skulle jag skämmas?" svarade hon: "Jag är ju inte naken. Jag har en ren, lång och tjock särk på mig. Om du skäms så gå bara i förväg. Jag kommer nog efter ska du få se". . . .

"Hon har en äkta rysk själ — är ett helgon — lycklig mitt i sitt lidande — en stor martyr" — uttrände en gång Maxim Gorkij på tal om alla ryssars Babuscha. Vad hennes lidande beträffar "så behövde inte ens den största martyr att skämmas för dem" (Der Russe redet) — men Breschkowskaja själv tog den dugt. Som 70-årig sjuk gumma skrev hon en gång: Frågan över mitt livs slut, bekymrar mig fåga. Jag finner inget skäl till att grubbla över det. Tvärtom — jag ser alljämt vidare och större verksamhetsperspektiv i

Svart på Vitt

Sveriges tre stora frikyrkosamfund ha genom sin Samarbetskommitté gjort ett ganska märkligt uttalande om fred o. avrustning, som de tillställt Nationernas Förbunds avrustningskommision.

1. Resolutionen står bl. a.:
2. I det principiellt oförenligt med Jesus evangelium och de etiska grundsatser, som han förkunnat, att sätta våldet i rättens ställe och låta det vara det yttersta medlet vid avgörande av mellanfolkliga tvister och människiljaktheter.

2. Utifrån denna principiella uppfattning blir det en kistens plikt att på all sätt verka för fred mellan folk och för avskaffandet av det militära systemet, som är byggt på våldets och icke på rättens princip.

3. Den som, övertygad om oförenligheten mellan krigsmoralen och Jesu-etiska och religiösa förkunnelse, vägrar att taga befatning med krig och kristgustningar, och som av sitt samvete tvingas att taga avstånd från därmed sammanhängande, men i stället vill göra en insats i det fredliga kulturarbetet, har rätt att bli betraktad som en lika god fosterlandsvän som de, vilka försvara krigets berättigande vid avgörande av internationella tvister."

Resolutionen bakom vilken stå de omkring 200,000 kyrkomedlemmar och 100,000 till ungdomsorganisationerna anslutna vilka tillhör Svenska Missionsförbundet, Svenska Baptistsamfundet och Metodist-Episkopalkyrkan i Sverige slutar med en uppmaning att på alla sätt stödja opinionen för allmän avrustning.

Riksdagen har avslagit den av utskottet avstyrkta motionen om utredning angående nytt välsätt, som väckts av hr. Hellberg. I försvaret för sin motion framhöll hr. Hellberg, att de flesta väljare inte äro mer partiundna, än att de i första hand vill rösta på person. Missbeläheten med det nuvarande välsättet blir också allt starkare. Hr. Hellberg påminde igen om det irländska välsystemet med överförbara röster.

Hr. von Geijer som representerade gatskottets synpunkt ansåg däremot att personlighetsprincipen är tillräckligt illgodosedd med vårt nuvarande system och den bör inte få bli allmänhärskande. Medan hr. Reutersköld tyckte att vi nu borde fortsätta det system, som vi införde 1909 talade bl. a. hr. Möller och hr. Åkerberg för en valmetod, som lämnar olika meningsriktningar friare rum. De årligen återkommande förslagen till ändrade välsätt ha alltså ännu en gång förtastats.

livet — Gud give alla andra att också få leva så!"

Elsa Björkman Goldschmidt.

Den internationella folkhögskolan, Hälsingör
Sommarkurs 20 april—10 juli. — Allm. folkhögskoleämnen, engelska och tyska.
Feriekurser i tyska—engelska, tyska och franska 16—29 juli—6 aug., 22—31 aug.
Begär prospekt från Föreståndare P. Mannich, Hälsingör

Åderbräckstrumpor
prima engelska, i flera kvaliteter o. färger, i alla längder o. storlekar. Egem direkt import, stor omkostning. Även i parer. Begär Adammsons Åderbräck med måttlöskort o. prispapir. Tel. 155 75 — 155 76.
Aktiebölgel
Nils Adammsons Sjukvårdsaffär
Jakobsgatan 23, Stockholm 1.

Vi ändra sorgklänningar på dagen
Alltid det senaste Sorghattar och sorglöjlor
Leja - Magasinet
Stockholm